

134/114

Міністерство освіти і науки України
 Національний технічний університет
 «Дніпровська політехніка»

Інститут економіки
 (інститут)
 Фінансово-економічний
 (факультет)
 Кафедра економіки та економічної кібернетики
 (повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра
 (бакалавра, магістра)

студента Ткачик Анастасії Віталіївни
 (ІІБ)
 академічної групи 051-18-2 ФЕФ
 (шифр)
 спеціальності 051 Економіка
 (код і назва спеціальності)
 спеціалізації за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства
 (офіційна назва)
 на тему «Управління ризиками ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова» як засіб підвищення ефективності його функціонування»
 (назва за наказом ректора)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Кабаченко Д.В.	80	добре	<i>Каб/</i>
розділів:				
1	Кабаченко Д.В.	80	добре	<i>Каб/</i>
2	Кабаченко Д.В.	80	добре	<i>Каб/</i>
3	Кабаченко Д.В.	10	добре	<i>Каб/</i>
Рецензент	Пілова К.П.	80	добре	<i>Мир/</i>
Нормоконтролер	Кабаченко Д.В.			<i>Каб/</i>

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
економіки та економічної кібернетики
(повне ім'я)
Світлична Ольга Ігорівна
(підпись)
«15» березня (прізвище, ініціали)
2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавра
(бакалавр, магістр)

студенту Ткачик А.В.
(прізвище та ініціали) акаадемічної групи 051-18-2 ФЕФ
(коду)
спеціальності 051 Економіка
спеціалізації Економіка підприємства
(офіційна наці)
за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства
на тему «Управління ризиками ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»
як засіб підвищення ефективності його функціонування»

затверджено наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 12.05.2022 р. № 254-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Розділ 1	Теоретичні основи управління ризиками підприємства як засобу підвищення ефективності його функціонування	01.03.2022- 31.03.2022
Розділ 2	Комплексний аналіз ефективності функціонування ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»	01.04.2022- 30.04.2022
Розділ 3	Обґрунтування напрямів удосконалення управління ризиками ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»	01.05.2022- 31.05.2022

Завдання видано

Кабаченко
(підпись керівника)

Кабаченко Д.В.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 01.03.2022 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії

01.06.2022 р.

Прийнято до виконання

Ткачик
(підпись студента)

Ткачик А.В.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра з економіки на тему: «Управління ризиками ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова» як засіб підвищення ефективності його функціонування» включає: 74 сторінки, 22 рисунка, 22 таблиці, 42 найменування використаних літературних джерел.

Об'єктом дослідження виступає процес здійснення виробничо-гospодарської діяльності ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова».

Предметом дослідження є теоретичні та організаційно-економічні аспекти управління ризиками підприємства.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в удосконаленні теоретичних та практичних зasad управління ризиками підприємства як засобу підвищення ефективності його функціонування.

Результати роботи – розроблено комплекс заходів, спрямованих на зменшення ризиків у діяльності ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова».

Сфера застосування розробки – ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що завантаження виробничих потужностей та ліній ДП ВО «Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова» збиранням тракторів виробника-партнера позитивно вплине на валовий прибуток не тільки тракторного виробництва, але й на загальний показник прибутку підприємства.

Отримані результати можуть бути використані у діяльності досліджуваного підприємства з позитивним економічним ефектом.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТРАКТОР, РИЗИК, ЛІКВІДНІСТЬ, ЙМОВІРНІСТЬ БАНКРУТСТВА, ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ.....	7
1.1.Сутність ризиків та їх основні види	7
1.2.Сучасні підходи до управління ризиками	15
1.3.Напрями підвищення ефективності управління ризиками	20
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДП ВО «ПІВДЕННИЙ ЗАВОД ІМ. О.М. МАКАРОВА».....	28
2.1.Загальна характеристика ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»	28
2.2.Оцінка ефективності господарської діяльності ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова» у 2019-2021 рр.....	30
2.3.Аналіз ділової активності ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»	42
Висновки до розділу 2	47
РОЗДІЛ 3. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ДП ВО «ПІВДЕННИЙ ЗАВОД ІМ. О.М. МАКАРОВА»	50
3.1.Аналіз існуючої системи управління ризиками ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова».....	50
3.2.Вплив запропонованих заходів на ефективність функціонування ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»	57
Висновки до розділу 3	63
ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТОК А	75
ДОДАТОК Б	77
ДОДАТОК В	79

ВСТУП

Актуальність обраної теми обумовлена тим, що управління підприємницьким ризиком є вкрай значущим. Діяльність будь-якої організації пов'язана з ймовірністю виникнення непередбачуваних втрат. Підприємницьким ризиком можна і треба керувати. Найбільш успішно буде діяльність того підприємства, яке здатне правильно розрахувати свої можливості, правильно обрали напрямок діяльності з найкращим співвідношенням ризику та прибутковості.

У ринковій економіці виробники, продавці, покупці функціонують в умовах конкуренції власними силами, тобто на свій страх і ризик. Їхня фінансова перспектива є непередбачуваною і мало прогнозованою.

Наголошуючи на факті існування періодичних процесів в економіці, а також негативних (позитивних) факторів навколошнього середовища, правомірно зробити висновок про можливість їхньої взаємодії, взаємообумовленості, перетину, накладання один на одного. Якби в економіці існували лише закономірні, заздалегідь відомі та об'єктивно зумовлені явища, тоді вона не потребувала б управління та коригування з боку суб'єктів господарських відносин. Життя протікало б за наперед визначенім планом у напрямі еволюційних зрушень.

Однак, як свідчить дійсність, все набагато складніше. У світі є непередбачувані, заздалегідь невідомі (втім, як і відомі, але невиправні) процеси, що впливають на звичний хід динаміки. Ці процеси називаються ризиками, ситуаціями невизначеності, які тягнуть за собою втрати, як передбачувані, і непередбачувані.

Справедливо відзначити, що суб'єктам економіки необхідно навчитися враховувати вплив випадкових подій на розвиток систем, передбачати їх настання та рівень впливу, використовуючи різні методи прийняття рішень, у тому числі прогнозування.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в удосконаленні теоретичних та практичних зasad управління ризиками підприємства як засобу підвищення ефективності його функціонування.

Для досягнення поставленої мети у роботі вирішенні наступні завдання:

- досліджено теоретичні основи управління ризиками підприємства як засобу підвищення ефективності його функціонування;
- представлено загальну характеристику ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»;
- надано оцінку ефективності господарської діяльності ДП ВО «Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова» у 2019-2021 рр.;
- проведено аналіз існуючої системи управління ризиками ДП ВО «Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова»;
- обґрутовано напрями удосконалення управління ризиками ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова»;
- досліджено вплив запропонованих заходів на ефективність функціонування ДП ВО «Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова».

Об'єктом дослідження виступає процес здійснення виробничо-господарської діяльності ДП ВО «Південний завод ім. О.М. Макарова».

Предметом є теоретичні та організаційно-економічні аспекти управління ризиками підприємства.

У роботі використані сучасні методи дослідження економічних процесів, зокрема такі, як: системний аналіз, економіко-статистичні методи опрацювання інформації, монографічний, логічний, експертний методи аналізу тощо.

Теоретико-інформаційну основу дослідження становлять нормативно-правові документи, монографії, статті журналів з проблем управління ризиками промислового підприємства.